

Базовий силабус навчальної дисципліни

«Проблемно-орієнтоване навчання 1»

1	Спеціальність	222 Медицина
2	Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна циклу професійно-практичної підготовки
3	Координатор	Кафедра морфології
4	Підрозділи, які долучені до викладання дисципліни	Кафедра морфології
5	Кредити ЄКТС	5 кредитів ЄКТС, з яких 36 годин становлять практичні заняття
6	Головна мета дисципліни – досягнення студентами системи глибоких інтегрованих знань анатоми – фізіологічних особливостей організму, особливостей перебігу хвороб, їх діагностики, лікування та профілактики. Формування вмінь творчо розв'язувати клінічні ситуації шляхом пошуку нових способів їх рішення.	
7	Програмні результати навчання - збирати дані про проблеми пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя. Оцінювати інформацію щодо діагнозу, використовуючи знання анатомії та фізіології людини, результати лабораторних та інструментальних досліджень. Здійснювати диференційну діагностику. Встановлювати діагноз. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування при лікуванні захворювання, використовуючи знання анатомії та фізіології людини, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм. Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання. Розробляти профілактичні заходи. Використовувати інформаційні технології у професійній сфері для пошуку та аналізу інформації.	
8	Результати навчання за дисципліною - вміти критично, абстрактно мислити, аналізувати та оцінювати інформацію у вирішенні клінічних ситуацій. Вміти з'ясувати проблеми пацієнта та планувати клінічне обстеження; визначати необхідний об'єм лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати отримані результати; встановлювати діагноз захворювання, вибирати оптимальні методи лікування.	
9	<p>Заняття 1 (6 год.). Принципи і задачі проблемно-орієнтованого навчання (ПОН). Основні напрямки реалізації ПОН. Міждисциплінарна інтеграція знань. Роль командної роботи в ПОН. Анатомія слухового аналізатора. Функції різних відділів слухової системи. Потенціал дії: структура, фізичні і фізіологічні характеристики, механізм виникнення основних фаз. Порушення слуху: види, причини, механізми. Діагностика різних видів порушень слуху. Досліди Рінне і Вебера. Отоскопія. Аудіометрія. Лікування порушень слуху. Методи подолання психологічних і соціальних наслідків порушень слуху. Правова відповідальність роботодавців для забезпечення шумової безпеки. Профілактика захворювань слухового аналізатора.</p> <p>Заняття 2 (6 год). Визначення статі. Генетична та фенотипічна стать. Статева диференціація, фактори, що її контролюють. Зміни в організмі під час статевого дозрівання. Особливості пубертатного періоду. Анатомічна будова чоловічих і жіночих статевих органів. Чоловічі і жіночі статеві гормони – хімічна природа, синтез, регуляція виділення, транспорт, механізми циторецепції, біологічні ефекти. Фізіологічні особливості менструального циклу. Утворення чоловічих і жіночих гамет. Запліднення. Вагітність. Контрацепція: принципи, методи, протипоказання. Соціальні, економічні, культурні причини зростання рівня підліткової вагітності в Україні. Етичні і правові аспекти діяльності лікаря при спілкуванні і лікуванні</p>	

підлітків.

Заняття 3 (6 год). Етапи нормального розвитку дитини. Методи оцінки розвитку дитини. Фактори і механізми формування вродженої патології. Нормальний каріотип людини. Причини структурних і кількісних хромосомних аномалій. Клінічні ознаки і каріотипи найбільш поширених хромосомних хвороб: синдрому Дауна, Шерешевського-Тернера, Кляйнфельтера. Мітоз. Мейоз. Принципи методу забарвлення метафазних хромосом і FISH-метода для оцінки хромосомних аномалій. Організація генетичного матеріалу у диплоїдній клітині: структура ДНК, гена, хромосоми. Антенатальні скринінгові програми для діагностики хромосомних захворювань. Перша медична допомога при кровотечах, опіках, гіпоглікемії, судомах. Особливості спілкування з батьками, що мають дітей з особливими потребами. Поширеність хромосомних захворювань, фактори ризику. Соціальні програми для дітей з обмеженими можливостями в Україні. Етичні і правові норми при лікуванні дітей з хромосомними захворюваннями.

Заняття 4 (6 год). Білки: структура, значення, фізіологічні функції. Состав і функції крові. Еритроцити: структура, функції, еритропоез. Гемоглобін: структура, функції, основні форми і сполуки. Форми транспорту кисню в організмі. Анемії: класифікація, етіологія, патогенез. Генетичні захворювання крові. Серповидно-клітинна анемія. Таласемії. Будова і функції селезінки. Периферичний кровообіг. Поширеність генетичних захворювань крові в Україні.

Заняття 5 (6 год). Структура і функції органів травлення. Інєрвація і гістологічна будова кишечника. Механізми всмоктування речовин у кишечнику. Роль вегетативної нервової системи (ВНС) у регуляції вісцеральних функцій. Клінічні ефекти препаратів, що впливають на функціонування ВНС. Ознаки і симптоми мальабсорбції і стеатореї. Хвороба Крона. Неспецифічний виразковий коліт. Целіакія: етіологія, патогенез, клінічні симптоми, ускладнення. Структура захворювань органів ШКТ у дитячому віці. Принципи огляду черевної порожнини. Симптоми гострого живота.

Заняття 6 (6 год.). Будова та функції хребта. Особливості будови хребців шийного, грудного та поперекового відділів. Викривлення та види рухів хребта. Фактори, що визначають стабільність хребта. Будова та функції спинного мозку та нервових корінців. Функції лімфатичної системи. Склад лімфи. Клонально-селекційна теорія імунітету. Поняття «імуноглобуліни», структурні відмінності між різними класами антитіл, їх функції, методи визначення сироваткових імуноглобулінів. Генетичні основи різноманіття антитіл. Парапротеїни. Білок Бенс-Джонса. Генез і характеристика В-лімфоцитів. Кооперативні взаємодії Т-, В-, А-клітин при розвитку гуморальної імунної відповіді. Регуляція імунної відповіді. Механізм синтезу антитіл плазматичними клітинами. Цитокинова регуляція синтезу антитіл. Клітини-продуценти цитокінів. Ефекти цитокінів на рівні імунної системи і організму. Білки плазми крові та методи їх дослідження. Патофізіологічні аспекти болю (інфекційні та неінфекційні гіпотези). Типи больового синдрому в спині залежно від локалізації. Тактика ведення пацієнта з болем у спині, методи постановки топічного діагнозу і визначення етіології больового синдрому. Загальна характеристика засобів та методів діагностики больового синдрому у спині. Рентгенографія. Функціональні проби печінки. Протеїнограма. Кліренс креатиніну та методи його визначення. Пункція кісткового мозку і трепанобіопсія, інтерпретація результатів. Ниркова недостатність. Патофізіологія ниркової недостатності. Клініко-лабораторні та гістопатологічні дослідження нирок. Етичні концепції згоди та конфіденційності при паліативному лікуванні. Етикоправові аспекти призначення знеболювальних препаратів.

Підсумковий тестовий контроль. Обговорення.

10	Технологія навчання і викладання. Навчання поєднує практичні заняття, кейс-метод, семінари, дискусії, індивідуальні та групові завдання, презентації.
11	<p style="text-align: center;">Навчальні ресурси.</p> <p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія людини. У 3-х томах. Головацький А.С., Черкасов В.Г., Сапін М.Р. та ін.: підручник. Вінниця: Нова книга, 2015. 1200 с. 2. Біохімічні показники в нормі та при патології: навч. довідник. Бойків Д.П., Бондарчук Т.І., Іванків О.Л. та ін.; / за заг. ред. О.Я.Склярова. Київ: Медицина, 2007. 320 с. 3. Гонський Я.І., Максимчук Т.П. Біохімія людини: підручник. Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. 736с. 4. Атаман О.В. Патофізіологія: в 2-х тт. Том 1. Загальна патологія: підручник. Вінниця: Нова книга, 2018. 584 с. 5. Атаман О.В. Патофізіологія: в 2-х тт. Том 2. Патофізіологія органів і систем: підручник. Вінниця: Нова книга, 2016. 444 с. 6. Передерій В. Г., Ткач. С. М. Основи внутрішньої медицини : Диференціальний діагноз і ведення хворих у клініці внутрішньої медицини. Гострі та невідкладні стани у клініці внутрішньої медицини: підручник. Вінниця : Нова Книга, 2018. 1006 с. 7. Передерій, В. Г. Ткач. С. М. Основи внутрішньої медицини: Захворювання органів дихання. Захворювання органів травлення. Захворювання системи крові і кровотворних органів. Захворювання ендокринної системи: підручник. Вінниця : Нова Книга, 2018. 640 с. 8. Хемптон, Дж.Р. ЕКГ у практиці: навч. посіб. 6-те вид., Київ: Медицина, 2018. 560 с. 9. Анестезіологія та інтенсивна терапія : підручник; за заг. ред. І. П. Шлапака. Київ : Ніка Прінт, 2013. 549 с. 10. Козько В. М., Соломенник Г. О., Юрко К. В. Інфекційні хвороби: підручник. / за ред. В.М. Козька. Київ: Медицина, 2019. 312 с. 11. Ендокринологія. Підручник / За ред. проф. П.М. Боднара. Вінниця: Нова Книга, 2013. 480 стор. <p>Допоміжна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ахтемійчук Ю. Т., Вовк Ю. М., Дорошенко С. В. Оперативна хірургія та топографічна анатомія : підручник / за ред. М. П. Ковальського. Київ : ВСВ "Медицина", 2018. 504 с. 2. Акушерство і гінекологія (у 2-х книгах): підручник / за ред. Грищенко В.І., Щербини М.О. Київ : "Медицина", 2011. 375 с. 3. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування: за ред. В.М. Коваленка, М.І. Лутая, Ю.М. Сіренка, О.С. Сичова. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : МОРІОН, 2016. 192 с. 4. Хемптон, Дж.Р. ЕКГ у практиці: навч. посіб. 6-те вид., Київ : Медицина, 2018. 560 с. <p>Література англійською мовою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Human anatomy: In three volumes. V.G. Koveshnikov, I.I. Bobryk, A.S. Golovatsky et al. ; ed. V.G. Kolesnikov. Lugansk: Virtualnaya realnost, 2009. 988 p. 6. Endocrine and Neuroendocrine Surgery.edited by James R. Howe. – 1st ed. 2017. – Berlin, Heidelberg : Springer Berlin Heidelberg, 2017. XII, 344 p. 7. Petrashenko V. A. Modern methods of genetic diagnosis : practical tasks,

tests, theoretical materials: open onlinecourse. Sumy : Sumy State University, 2015. 14 topics.

8. Nelson Textbook of Pediatrics. V.1 R. M. Kliegman, B. Stanton, J. Geme, N. Schor ; editor Behrman R.E. 20-th ed. Philadelphia : Elsevier, 2016.1129 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті та періодичні видання.

1.Medscape from WebMD. – URL: <https://www.medscape.com/>

2.National Guideline Clearinghouse –URL: <https://www.guideline.gov/>

3. Clinical Knowledge Summaries (CKS). – URL: <http://prodigy.clarity.co.uk/>

4. Centers for Disease Control and Prevention (CDC). – URL: <https://www.cdc.gov/>

5. The Finnish Medical Society Duodecim . – URL: <https://www.duodecim.fi/>

6.The Association of the Scientific Medical Societies in National Institute for Health and Clinical Excellence (NICE). – URL: <https://www.nice.org.uk/>

7.Canadian Medical Association InfoBase (CMA InfoBase: Clinical Practice Guidelines (CPGs) – URL: <http://www.cma.ca/>

8.American Academy of Family Physicians. – URL: <http://www.aafp.org/home.html>

9.European Pediatric Association, the Union of National European Pediatric Societies and Associations (EPA/UNEPSA) – URL: <http://www.epa-unepsa.org/>

10.National Comprehensive Cancer Network –URL: <https://www.nccn.org/>

11.The European Society for Medical Oncology –URL: <http://www.esmo.org/>

12.The National Association of State EMS Officials –URL: <https://nasemso.org/>

13.The European Society for Emergency Medicine <http://eusem.org>

14.Східноєвропейський журнал внутрішньої та сімейної медицини №1(12) // 2020. – URL: <http://www.internalmed-journal.in.ua/uk/>

15.Білаш С.М., Проніна О.М., Пирог-Заказникова А.В. [та ін.]. Оперативна хірургія та топографічна анатомія. – URL: <http://elib.umsa.edu.ua/bitstream/umsa/5023/1/metodmodule1ukr.pdf>